

สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ



จุดมุ่งหมายสำคัญของการวิจัยเรื่องนี้เป็น เพื่อคาดคะเนจำนวนครูประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่ต้องการในปีการศึกษา 2521-2526 และเพื่อประเมินการจัดสรรกำลังครูระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ว่าจำนวนครูที่มีอยู่เพียงพอหรือไม่ โดยเปรียบเทียบอัตราส่วนจำนวนนักเรียนต่อครูในอำเภอชัยบุรี ระหว่างปีการศึกษา 2516-2520 กับอัตราส่วนจำนวนนักเรียนต่อครูตามเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการ เปรียบเทียบจำนวนครูที่มีอยู่ในหมวดวิชาต่าง ๆ ระดับมัธยมศึกษา กับจำนวนครูที่ควรเป็น ในปีการศึกษา 2518-2520 และเปรียบเทียบจำนวนครูที่มีอยู่ในปีการศึกษา 2520 กับจำนวนครูที่ต้องการในปีการศึกษา 2521-2526

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น ซึ่งได้แก่ จำนวนประชากรในอำเภอชัยบุรีที่เกิดขึ้นตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2509-2520, จำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในปีการศึกษา 2517-2520 จำแนกตามอายุ, จำนวนนักเรียนที่เขาเรียนในชั้นต่าง ๆ ทั้งระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา อำเภอชัยบุรี ปีการศึกษา 2515-2520, จำนวนครูที่ทำการสอนทั้งหมดในระดับประถมศึกษา และจำนวนครูทั้งหมดจำแนกตามหมวดวิชาที่สอนในระดับมัธยมศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2516-2520

จากข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยได้คำนวณหาจำนวนนักเรียนประถมศึกษาที่จะมีในปีการศึกษา 2521-2526 และโดยอาศัยอัตราส่วนจำนวนนักเรียนต่อครูตามเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการ ผู้วิจัยได้คาดคะเนจำนวนครูที่ต้องการในอำเภอชัยบุรี สำหรับชั้นประถมศึกษา ในปีการศึกษา 2521-2526 สำหรับระดับมัธยมศึกษา ผู้วิจัยได้คาดคะเนจำนวนครูที่ต้องการ จำแนกตามหมวดวิชา จากจำนวนนักเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามหลักสูตรและโปรแกรมวิชาที่จะมีในปีการศึกษา 2521-2526, จำนวนคาบที่เรียนแต่ละหมวดวิชาตามหลักสูตร อัตราการสอนของครู และอัตราการจัดชั้นเรียนตามเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการ จากนั้น ประเมินการจัดสรรกำลังครู โดยเปรียบเทียบความชันนิมิต เลขคณิตของอัตราส่วนจำนวนนักเรียนต่อครู ระหว่างปีการศึกษา 2516-2520 กับ

อัตราส่วนจำนวนนักเรียนต่อครูตามเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการ ด้วยการตรวจสอบค่าที่ แล้วเปรียบเทียบจำนวนครูที่มีอยู่กับจำนวนครูที่ควรมีในหมวดวิชาต่าง ๆ ในระดับมัธยมศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2518-2520 เป็นรายปี เพื่อดูว่า จำนวนครูที่มีเพียงพอ หรือ ขาดแคลนในหมวดวิชาใดบ้าง ตลอดจนเปรียบเทียบจำนวนครูที่มีอยู่ในปีการศึกษา 2520 กับจำนวนครูที่ต้องการในปีการศึกษา 2521-2526 ทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา เพื่อดูว่าจำนวนครูที่ต้องการในปีการศึกษาดังกล่าว เพิ่มขึ้นจำนวนเท่าใด

ขอค้นพบ

1. ผลการคาดคะเนจำนวนครูที่ต้องการในปีการศึกษา 2521-2526

1.1 ระดับประถมศึกษา

1.1.1 จำนวนครูที่ต้องการในระดับประถมศึกษา ระหว่างปีการศึกษา 2521-2526 เท่ากับ 264, 271, 281, 292, 311 และ 335 คน ตามลำดับ เมื่อใช้อัตราส่วนจำนวนนักเรียนต่อครู 30 ต่อ 1 เป็นเกณฑ์ และเท่ากับ 317, 325, 337, 350, 373 และ 402 คน ตามลำดับ เมื่อใช้อัตราส่วนจำนวนนักเรียนต่อครู 25 ต่อ 1 เป็นเกณฑ์

1.1.2 เมื่อเปรียบเทียบจำนวนครูที่ต้องการระหว่างปีการศึกษา 2521-2526 กับจำนวนครูทั้งหมดที่มีอยู่ในปีการศึกษา 2520 พบว่า จำนวนครูที่ต้องการลดลงร้อยละ 17, 15, 12, 9 และ 2 ในปีการศึกษา 2521-2525 ตามลำดับ แล้วเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ในปีการศึกษา 2526 เมื่อใช้อัตราส่วนจำนวนนักเรียนต่อครู 30 ต่อ 1 เป็นเกณฑ์ และจำนวนครูที่ต้องการลดลงร้อยละ 1 ในปีการศึกษา 2521 แล้วเพิ่มขึ้นร้อยละ 2, 6, 10, 17 และ 26 ในปีการศึกษา 2522-2526 ตามลำดับ เมื่อใช้อัตราส่วนจำนวนนักเรียนต่อครู 25 ต่อ 1 เป็นเกณฑ์

1.2 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

1.2.1 จำนวนครูที่ต้องการทั้งหมดในปีการศึกษา 2521 เท่ากับ 134 คน เป็นครูภาษาไทย 17 คน ครูภาษาอังกฤษ 24 คน ครูสังคมศึกษา 19 คน ครูวิทยาศาสตร์

14 คน ครูคณิตศาสตร์ 20 คน ครูพลานามัย 10 คน ครูศิลปศึกษา 9 คน ครูการงาน-
และอาชีพ 14 คน และครูกิจกรรมต่าง ๆ 7 คน

1.2.2 ในปีการศึกษา 2522 ต้องการครูทั้งหมด 143 คน เป็นครูภาษาไทย 18 คน ครูภาษาต่างประเทศ 22 คน ครูสังคมศึกษา 20 คน ครูวิทยาศาสตร์ 16 คน ครูคณิตศาสตร์ 20 คน ครูพลานามัย 12 คน ครูศิลปศึกษา 9 คน ครูการงานและอาชีพ 16 คน และครูกิจกรรมพิเศษ 10 คน

1.2.3 ในปีการศึกษา 2523 ต้องการครูทั้งหมด 152 คน เป็นครูภาษาไทย ครูภาษาต่างประเทศ ครูสังคมศึกษา ครูวิทยาศาสตร์ ครูคณิตศาสตร์ ครูพลานามัย ครูศิลปศึกษา ครูการงานและอาชีพ และครูกิจกรรมพิเศษ เป็นจำนวน 19, 22, 22, 18, 21, 13, 7, 18 และ 12 คน ตามลำดับ

1.2.4 ในปีการศึกษา 2524 ต้องการครูทั้งหมด 128 คน เป็นครูภาษาไทย ครูภาษาต่างประเทศ ครูสังคมศึกษา ครูวิทยาศาสตร์ ครูคณิตศาสตร์ ครูพลานามัย ครูศิลปศึกษา ครูการงานและอาชีพ และครูกิจกรรมพิเศษ เป็นจำนวน 16, 17, 19, 16, 17, 12, 5, 16 และ 12 คน ตามลำดับ

1.2.5 ในปีการศึกษา 2525 ต้องการครูทั้งหมด 130 คน เป็นครูภาษาไทย ครูภาษาต่างประเทศ ครูสังคมศึกษา ครูวิทยาศาสตร์ ครูคณิตศาสตร์ ครูพลานามัย ครูศิลปศึกษา ครูการงานและอาชีพ และครูกิจกรรมพิเศษ เป็นจำนวน 16, 17, 20, 16, 17, 12, 5, 16 และ 12 คน ตามลำดับ

1.2.6 ในปีการศึกษา 2526 ต้องการครูทั้งหมด 131 คน เป็นครูภาษาไทย 16 คน ครูภาษาต่างประเทศ 17 คน ครูสังคมศึกษา 20 คน ครูวิทยาศาสตร์ 16 คน ครูคณิตศาสตร์ 17 คน ครูพลานามัย 12 คน ครูศิลปศึกษา 5 คน ครูการงานและอาชีพ 16 คน และครูกิจกรรมต่าง ๆ 12 คน

1.2.7 ในปีการศึกษา 2521-2526 จำนวนครูที่ต้องการทั้งหมดเพิ่มขึ้นจากจำนวนครูที่มีอยู่ในปีการศึกษา 2520 เท่ากับ 45, 54, 63, 39, 41 และ 42 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 50, 61, 71, 44, 46 และ 47 ตามลำดับ

1.2.8 ในปีการศึกษา 2521-2526 ต้องการครูภาษาไทยเพิ่มขึ้นจากจำนวนครูภาษาไทยที่มีอยู่ในปีการศึกษา 2520 เท่ากับ 6, 7, 7, 4, 4 และ 5 คน ตามลำดับ

1.2.9 ในปีการศึกษา 2521-2523 ต้องการครูภาษาต่างประเทศเพิ่มจากจำนวนที่มีอยู่ในปีการศึกษา 2520 เท่ากับ 4, 3 และ 2 คน ตามลำดับ ในปีการศึกษา 2524-2525 ต้องการครูภาษาต่างประเทศน้อยกว่าที่มีอยู่ 3 คน และในปีการศึกษา 2526 จำนวนครูภาษาต่างประเทศที่ต้องการน้อยกว่าจำนวนที่มีอยู่ในปีการศึกษา 2520 เท่ากับ 2 คน

1.2.10 ในปีการศึกษา 2521-2526 จำนวนครูสังคมศึกษาที่ต้องการเพิ่มขึ้นจากจำนวนครูที่มีอยู่ในปีการศึกษา 2520 เท่ากับ 7, 9, 11, 8, 8 และ 8 คน ตามลำดับ

1.2.11 ในปีการศึกษา 2521-2523 จำนวนครูวิทยาศาสตร์ที่ต้องการเพิ่มขึ้น เท่ากับ 4, 6 และ 8 คน ตามลำดับ และในปีการศึกษา 2524-2526 ต้องการครูวิทยาศาสตร์ เพิ่มขึ้น 6 คน

1.2.12 ในปีการศึกษา 2521-2523 ต้องการครูคณิตศาสตร์เพิ่มขึ้น 7 คน และในปีการศึกษา 2524-2526 ต้องการครูคณิตศาสตร์เพิ่มขึ้น 3, 3 และ 4 คน ตามลำดับ

1.2.13 ในปีการศึกษา 2521-2523 จำนวนครูพลานามัยที่ต้องการเพิ่มขึ้นจากที่มีอยู่ในปีการศึกษา 2520 เท่ากับ 5, 7 และ 9 คน ตามลำดับ และในปีการศึกษา 2524-2526 ต้องการครูพลานามัยเพิ่มขึ้น 7 คน

1.2.14 ในปีการศึกษา 2521-2523 ต้องการครูศิลปศึกษาเพิ่มขึ้นจากที่มีอยู่ในปีการศึกษา 2520 เป็นจำนวน 4, 4 และ 2 คน ตามลำดับ ส่วนในปีการศึกษา 2524-2526 ไม่ต้องการครูศิลปศึกษาเพิ่มขึ้นอีกเลย

1.2.15 ในปีการศึกษา 2521-2526 จำนวนครูการงานและอาชีพที่ต้องการเพิ่มขึ้นจากที่มีอยู่ในปีการศึกษา 2520 เท่ากับ 1, 3, 4, 2, 2 และ 3 คน ตามลำดับ

1.2.16 ในปีการศึกษา 2521 และ 2522 ต้องการครูกิจกรรมต่าง ๆ เพิ่มขึ้นจากที่มีอยู่ในปีการศึกษา 2520 เป็นจำนวน 7 และ 10 คน ตามลำดับ และในปีการศึกษา 2523-2526 ต้องการครูกิจกรรมต่าง ๆ เพิ่มขึ้น 12 คน

1.2.17 แนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงของจำนวนครูที่ต้องการในระหว่างปีการศึกษา 2521-2526 ทั้งโดยส่วนรวมและโดยจำแนกเป็นรายหมวดวิชา เป็นไปในลักษณะ

เดียวกัน กล่าวคือ จำนวนครูที่ต้องการเพิ่มขึ้นโดยตลอดในระหว่างปีการศึกษา 2521-2523 แลวกลับลดลงอย่างมากในปีการศึกษา 2524 จากนั้นจะเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยในปีการศึกษา 2525-2526 ยกเว้นหมวดวิชาภาษาต่างประเทศ และศิลปศึกษา ซึ่งลักษณะแนวโน้มของการเพิ่มของจำนวนครูที่ต้องการแตกต่างกันออกไป โดยในระหว่างปีการศึกษา 2521-2523 จำนวนครูภาษาต่างประเทศที่ต้องการลดลงเล็กน้อย และลดลงอย่างมากในปีการศึกษา 2524 จากนั้นแนวโน้มจะคงที่ ในปีการศึกษา 2525-2526 ส่วนครูศิลปศึกษานั้น ต้องการเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยในปีการศึกษา 2521-2522 แลวกลับลดลงอย่างมากในปีการศึกษา 2523-2524 จากนั้นจำนวนครูที่ต้องการจะคงที่ในปีการศึกษา 2525-2526

1.3 รัศมีมัธยมศึกษาตอนปลาย

1.3.1 จำนวนครูที่ต้องการทั้งหมดในปีการศึกษา 2521 เท่ากับ 28 คน เป็นครูวิทยาศาสตร์ 7 คน ครูภาษาอังกฤษ 6 คน ครูคณิตศาสตร์ 4 คน ครูภาษาไทยและครูสังคมศึกษาหมวดวิชาละ 3 คน ครูพลานามัยและเลือกเสรี หมวดวิชาละ 2 คน และครูภาษาต่างประเทศภาษาที่สอง 1 คน

1.3.2 ในปีการศึกษา 2522 ต้องการครูทั้งหมดเป็นจำนวน 31 คน เป็นครูวิทยาศาสตร์ ครูภาษาอังกฤษ และครูคณิตศาสตร์ 8, 7 และ 4 คน ตามลำดับ เป็นครูภาษาไทยและสังคมศึกษา หมวดวิชาละ 3 คน ครูภาษาต่างประเทศภาษาที่สอง พลานามัยและเลือกเสรี หมวดวิชาละ 2 คน

1.3.3 ในปีการศึกษา 2523 จำนวนครูทั้งหมดที่ต้องการเท่ากับ 35 คน เป็นครูวิทยาศาสตร์ ครูภาษาอังกฤษ และครูคณิตศาสตร์ 8, 7 และ 5 คน ตามลำดับ ครูภาษาไทยและครูสังคมศึกษา หมวดวิชาละ 4 คน ครูพลานามัย ครูภาษาต่างประเทศภาษาที่สอง และเลือกเสรี หมวดวิชาละ 2 คน

1.3.4 ในปีการศึกษา 2521-2523 จำนวนครูที่ต้องการเพิ่มทั้งหมดจากจำนวนครูที่มีอยู่ในปีการศึกษา 2520 เท่ากับ 7, 10 และ 12 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 32, 47 และ 59 ตามลำดับ

1.3.5 ในปีการศึกษา 2521-2522 ต้องการครูภาษาไทยเท่ากับจำนวนครู

ภาษาไทยที่มีอยู่ในปีการศึกษา 2520 คือ เท่ากับ 3 คน และในปีการศึกษา 2523 ต้องการครูภาษาไทยเพิ่มขึ้น 1 คน

1.3.6 ในปีการศึกษา 2521-2523 ต้องการครูสังคมศึกษาเพิ่มขึ้นจากที่มีอยู่ ในปีการศึกษา 2520 เป็นจำนวน 1, 1 และ 2 คนตามลำดับ

1.3.7 ในปีการศึกษา 2521-2523 จำนวนครูพลานามัยที่ต้องการเท่ากับจำนวนที่มีอยู่ในปีการศึกษา 2520 คือเท่ากับ 2 คน

1.3.8 ในปีการศึกษา 2521-2523 ต้องการครูวิทยาศาสตร์เพิ่มขึ้นจากที่มีอยู่ในปีการศึกษา 2520 เป็นจำนวน 2, 3 และ 4 คน ตามลำดับ

1.3.9 ในปีการศึกษา 2521-2522 จำนวนครูคณิตศาสตร์ที่ต้องการเท่ากับจำนวนครูที่มีอยู่ในปีการศึกษา 2520 คือเท่ากับ 4 คน ส่วนในปีการศึกษา 2523 ต้องการครูคณิตศาสตร์เพิ่มขึ้นอีก 1 คน

1.3.10 ในปีการศึกษา 2521 ต้องการครูภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นจากที่มีอยู่ในปีการศึกษา 2520 เป็นจำนวน 3 คน และในปีการศึกษา 2522-2523 ต้องการครูภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น 4 คน

1.3.11 ในปีการศึกษา 2521 จำนวนครูภาษาต่างประเทศภาษาที่สองที่ต้องการ น้อยกว่าจำนวนครูที่มีอยู่ในปีการศึกษา 2520 เท่ากับ 1 คน แต่ในปีการศึกษา 2522-2523 จำนวนครูภาษาต่างประเทศภาษาที่สองที่ต้องการ เท่ากับจำนวนครูที่มีอยู่ในปีการศึกษา 2520 คือเท่ากับ 2 คน

1.3.12 ในปีการศึกษา 2521-2523 ต้องการครูหมวดวิชาเลือกเสรีเป็นจำนวน 2 คน

1.3.13 แนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงของจำนวนครูที่ต้องการระหว่างปีการศึกษา 2521-2523 ทั้งโดยส่วนรวมและรายหมวดวิชา มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อย

2. ผลการประเมินอัตรากำลังครูในปีการศึกษา 2516-2520

2.1 ระดับประถมศึกษา

2.1.1 ค่ามัธยฐานเลขคณิตของอัตราส่วนจำนวนนักเรียนต่อครูทั้งโดยส่วนรวมในอำเภอชัยบุรี (31 ต่อ 1) และโดยจำแนกประเภทโรงเรียนออกเป็นโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด (31 ต่อ 1) โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา (28 ต่อ 1) และโรงเรียนราษฎร์

(32 ต่อ 1) ไม่แตกต่างจากอัตราส่วนจำนวนครูต่อนักเรียน 30 ต่อ 1 ตามเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการ อย่างมีนัยสำคัญ

2.1.2 ค่ามัธยฐานเลขคณิตของอัตราส่วนจำนวนนักเรียนต่อครูโดยส่วนรวมในอำเภอธัญบุรี (31 ต่อ 1) และของโรงเรียนราษฎร์ (32 ต่อ 1) มากกว่า อัตราส่วนจำนวนนักเรียนต่อครู 25 ต่อ 1 ตามเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการ ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .01 ค่ามัธยฐานเลขคณิตของอัตราส่วนจำนวนนักเรียนต่อครูของโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัด (31 ต่อ 1) มากกว่า อัตราส่วนจำนวนนักเรียนต่อครู 25 ต่อ 1 ตามเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการ ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 และค่ามัธยฐานเลขคณิตของอัตราส่วนจำนวนนักเรียนต่อครูของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา (28 ต่อ 1) ไม่แตกต่างจากอัตราส่วนจำนวนนักเรียนต่อครู 25 ต่อ 1 ตามเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการ อย่างมีนัยสำคัญ

2.2 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

2.2.1 ค่ามัธยฐานเลขคณิตของอัตราส่วนจำนวนนักเรียนต่อครูระหว่างปีการศึกษา 2516-2520 ทั้งโดยส่วนรวมในอำเภอธัญบุรี (28 ต่อ 1) และโดยจำแนกเป็นโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา (28 ต่อ 1) และโรงเรียนราษฎร์ (29 ต่อ 1) ไม่แตกต่างจากอัตราส่วนจำนวนนักเรียนต่อครูตามเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการ (26.67 ต่อ 1) อย่างมีนัยสำคัญ

2.2.2 ในปีการศึกษา 2518 จำนวนครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีอยู่ทั้งหมด 54 คน น้อยกว่าจำนวนครูที่ควรมีทั้งหมด 13 คน หมวดวิชาที่ขาดแคลนครูได้แก่ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ พลานามัย ศิลปศึกษา และกิจกรรมพิเศษ ซึ่งขาดแคลนครูเป็นจำนวน 3, 4, 2, 2, 2 และ 2 คน ตามลำดับ หมวดวิชาที่มีครูเกินจำนวนครูที่ควรมีได้แก่ สังคมศึกษา และศิลปปฏิบัติ ซึ่งมีครูเกิน 1 และ 2 คน ตามลำดับ จำนวนครูที่สอนไม่ตรงตามสาขาวิชาเอกหรือโท เท่ากับ 4 คน เป็นครูภาษาอังกฤษและวิทยาศาสตร์ 1 คน สังคมศึกษา 1 คน คณิตศาสตร์ และศิลปปฏิบัติ 1 คน

ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวนครูที่มีอยู่ทั้งหมด 43 คน น้อยกว่าจำนวนครูที่ควรมีทั้งหมด 10 คน หมวดวิชาที่ขาดแคลนครูได้แก่ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ พลานามัย ศิลปศึกษาและกิจกรรมพิเศษ ซึ่งขาดครูเป็นจำนวน 2, 4, 3, 2, 2 และ 2 คน ตามลำดับ หมวดวิชาที่มีครูเกิน ได้แก่ สังคมศึกษา และกิจกรรมพิเศษ ซึ่งมีครูเกิน

ได้แก่ สังคมศึกษาและกิจกรรมพิเศษ ซึ่งมีครูเกิน 1 และ 2 คน ตามลำดับ และครูทุกคนที่มี
 อยู่สอนตรงตามวิชาเอกหรือโท

ในโรงเรียนราษฎร์ที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวนครูที่มี
 มีอยู่ทั้งหมดเท่ากับ 11 คน น้อยกว่าจำนวนครูที่ควรมี 3 คน หมวดวิชาที่ขาดแคลนครูได้แก่
 ภาษาไทย ศิลปศึกษา ศิลปปฏิบัติ ซึ่งขาดแคลนครูหมวดวิชาละ 1 คน หมวดวิชาภาษาอังกฤษ
 พละนามัย และกิจกรรมพิเศษ ขาดครรรวมกัน 1 คน หมวดวิชาที่มีครูเกินได้แก่ คณิตศาสตร์ ซึ่ง
 มีครูเกินจำนวนที่ควรมี 1 คน จำนวนครูที่สอนไม่ตรงตามสาขาวิชาเอกหรือโท 4 คน เป็นครู
 ภาษาอังกฤษและวิทยาศาสตร์รวมกัน 1 คน สังคมศึกษา 1 คน คณิตศาสตร์และศิลปปฏิบัติ
 1 คน

2.2.3 ในปีการศึกษา 2519 จำนวนครูมัธยมศึกษาตอนต้นทั้งหมดเท่ากับ
 65 คน น้อยกว่าจำนวนครูที่ควรมี 11 คน หมวดวิชาที่ขาดแคลนครูได้แก่ ภาษาไทย ภาษา-
 อังกฤษ สังคมศึกษา คณิตศาสตร์ พละนามัย ศิลปศึกษา และกิจกรรมพิเศษ ซึ่งขาดแคลน
 ครูเป็นจำนวน 1, 5, 2, 2, 1, 2 และ 3 คน ตามลำดับ หมวดวิชาที่มีครูเกินจำนวนที่
 ควรมี ได้แก่ วิทยาศาสตร์และศิลปปฏิบัติ ซึ่งมีครูเกินเป็นจำนวน 1 และ 3 คน ตามลำดับ
 หมวดวิชาที่มีครูไม่ตรงตามสาขาวิชาเอกหรือโท ได้แก่ ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ 1 คน
 คณิตศาสตร์ 1 คน พละนามัย วิทยาศาสตร์ และศิลปปฏิบัติ 2 คน รวมเป็น 4 คน

ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวนครูที่มีอยู่เท่ากับ
 55 คน น้อยกว่าจำนวนครูที่ควรมี 12 คน หมวดวิชาที่ขาดแคลนครูได้แก่ ภาษาไทย ภาษา-
 อังกฤษ สังคมศึกษา คณิตศาสตร์ พละนามัย ศิลปศึกษาและกิจกรรมพิเศษ ซึ่งขาดแคลนครู
 เป็นจำนวน 1, 5, 2, 2, 1, 2 และ 2 คน ตามลำดับ หมวดวิชาศิลปปฏิบัติมีครูเกิน
 จำนวนที่ควรมี 3 คน หมวดวิชาที่มีครูสอนไม่ตรงตามสาขาวิชาเอกหรือโท ได้แก่ ภาษาไทย
 และภาษาอังกฤษ 1 คน คณิตศาสตร์และพละนามัย 1 คน รวมเป็น 2 คน

ในโรงเรียนราษฎร์ที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีครูทั้งหมด
 เป็นจำนวน 10 คน ซึ่งเกินกว่าจำนวนครูที่ควรมี 1 คน หมวดวิชาที่ขาดแคลนครูได้แก่
 ศิลปศึกษา และศิลปปฏิบัติ ขาดครรรวมกัน 1 คน หมวดวิชาวิทยาศาสตร์มีครูเกินจำนวนที่ควรมี

1 คน หมวควิชาคณิตศาสตร์และพลานามัย มีครูเกิน 1 คน ครูที่สอนไม่ตรงตามสาขาวิชาเอกหรือโท 2 คน เป็นครูในหมวควิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และศิลปปฏิบัติ

2.2.4 ในปีการศึกษา 2520 จำนวนครูมัธยมศึกษาตอนต้นทั้งหมดเท่ากับ 89 คน เท่ากับจำนวนครูที่ควรมี แต่หมวควิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ พลานามัย และศิลปศึกษาขาดแคลนครูหมวควิชาละ 1 คน หมวควิชากิจกรรมพิเศษขาดครู 2 คน ส่วนหมวควิชาภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ และศิลปปฏิบัติ มีครูเกินจำนวนที่ควรมี 2, 1 และ 3 คน ตามลำดับ หมวควิชาที่ครูสอนไม่ตรงตามสาขาวิชาเอกหรือโท ได้แก่ ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา คณิตศาสตร์ และศิลปปฏิบัติ หมวควิชาละ 1 คน ภาษาไทยและพลานามัยรวมกัน 1 คน รวมเป็น 5 คน

ในโรงเรียนมัธยมสังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวนครูที่มีอยู่ทั้งหมดเท่ากับ 76 คน น้อยกว่าครูที่ควรมี 5 คน หมวควิชาที่ขาดแคลนครูได้แก่ ภาษาไทยและกิจกรรมพิเศษ ซึ่งขาดครู 1 และ 3 คน ตามลำดับ สังคมศึกษา คณิตศาสตร์ และพลานามัย ขาดครูหมวควิชาละ 2 คน แต่หมวควิชาศิลปปฏิบัติกลับมีครูเกินจำนวนที่ควรมี 5 คน หมวควิชาที่ครูสอนไม่ตรงตามสาขาวิชาเอกหรือโท มี 3 คน เป็นครูภาษาไทยและภาษาอังกฤษ 1 คน คณิตศาสตร์ พลานามัยและศิลปปฏิบัติ 2 คน

ในโรงเรียนราษฎร์ที่เปิดสอนมัธยมศึกษาตอนต้น มีครูทั้งหมดเป็นจำนวน 13 คน เกินจำนวนครูที่ควรมีทั้งหมด 5 คน หมวควิชาศิลปศึกษา ศิลปปฏิบัติ และกิจกรรมพิเศษ ขาดครูรวมกัน 1 คน หมวควิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ มีครูเกินเป็นจำนวน 1, 1, 2, 1 และ 1 คน จำนวนครูที่สอนไม่ตรงตามสาขาวิชาเอกหรือโท 2 คน เป็นครูสังคมศึกษา 1 คน ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และศิลปปฏิบัติ 1 คน

2.2.5 ในระหว่างปีการศึกษา 2518-2520 การขาดแคลนครูในหมวควิชาภาษาอังกฤษ ภาษาไทย พลานามัย คณิตศาสตร์ ศิลปศึกษา และสังคมศึกษา มีแนวโน้มลดลง หมวควิชาที่จำนวนครูมีแนวโน้มสูงขึ้นจนเกินจำนวนครูที่ควรมี ได้แก่ วิทยาศาสตร์ ศิลปปฏิบัติ และหมวควิชาที่แสดงแนวโน้มขาดแคลนครูเพิ่มขึ้น คือกิจกรรมพิเศษ

2.2.6 ในระหว่างปีการศึกษา 2518-2520 สำหรับโรงเรียนมัธยมสังกัด

กรมสามัญศึกษา หมวดวิชาที่แนວໂນມของการขาดแคลนครูลดลงคือ ภาษาอังกฤษ และศิลปศึกษา
 หมวดวิชาที่ขาดแคลนครูเพิ่มขึ้นคือ สังคมศึกษาและกิจกรรมพิเศษ ส่วนหมวดวิชาภาษาไทย
 คณิตศาสตร์ และพลานามัย มีการขาดแคลนครูในจำนวนที่คงที่ตลอดเวลา 3 ปี ซึ่งตรงข้ามกับ
 หมวดวิชาวิทยาศาสตร์ จำนวนครูที่มีอยู่เพียงพอโดยตลอด ส่วนหมวดวิชาศิลปปฏิบัติจำนวนครู
 ที่มีอยู่เกินจำนวนครูที่ควรมีโดยตลอด และจำนวนครูที่เกินนี้มีแนวโน้มสูงขึ้น

2.2.7 สำหรับโรงเรียนราษฎร์ที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระหว่าง
 ปีการศึกษา 2518-2520 หมวดวิชาที่การขาดแคลนครูลดลง ได้แก่ คณิตศาสตร์ หมวดวิชาที่มี
 การขาดแคลนครูในระดับคงที่ตลอดระยะเวลา 3 ปี ได้แก่ ภาษาไทย ศิลปศึกษา และศิลปปฏิบัติ
 ซึ่งแต่ละวิชาขาดแคลนครูปีละ 1 คน ตรงข้ามกับหมวดวิชาสังคมศึกษาและพลานามัย ซึ่งจำนวน
 ครูมีเพียงพอโดยตลอด สำหรับหมวดวิชาวิทยาศาสตร์และภาษาอังกฤษ จำนวนครูที่มีอยู่มีแนวโน้ม
 เพิ่มขึ้นจนเกินจำนวนครูที่ควรมี ส่วนหมวดวิชาที่ไม่มีครูเลย ได้แก่ กิจกรรมพิเศษ แต่แนวโน้ม
 ความขาดแคลนครูไม่เพิ่มขึ้นเลย และจำนวนครูที่ควรมีมีค่าน้อยมาก สามารถใช้ครูร่วมกับวิชา
 อื่นได้ จึงถือว่าไม่ขาดแคลนครูกิจกรรมพิเศษ

2.3 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

2.3.1 ความขนิมเลขคณิของอัตราส่วนจำนวนนักเรียนต่อครูระหว่างปีการศึกษา
 2517-2520 ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (18 ต่อ 1) ไม่แตกต่างจากอัตราส่วนจำนวนนักเรียน
 ต่อครูตามเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการ (20 ต่อ 1) อย่างมีนัยสำคัญ

2.3.2 ในปีการศึกษา 2518 จำนวนครูที่มีอยู่ทั้งหมด 5 คน น้อยกว่าจำนวน
 ครูที่ควรมี 2 คน หมวดวิชาคณิตศาสตร์มีครู 3 คน เกินจำนวนครูที่ควรมี 2 คน หมวดวิชาภาษา
 อังกฤษมีครู 2 คน เกินจำนวนครูที่ควรมี 1 คน ส่วนหมวดวิชาอื่น ๆ ไม่มีครูประจำวิชาเลย
 ดังนั้น หมวดวิชาภาษาไทย สังคมศึกษา และวิทยาศาสตร์ จึงขาดแคลนครู 1, 1 และ 2 คน
 ตามลำดับ ส่วนหมวดวิชาพลานามัย ภาษาต่างประเทศภาษาที่สอง และเลือกเสรี ขาดครูรวมกัน
 1 คน

2.3.3 ในปีการศึกษา 2519 จำนวนครูที่มีอยู่ทั้งหมด 10 คน น้อยกว่าจำนวน
 ครูที่ควรมี 5 คน หมวดวิชาที่ขาดแคลนครู ได้แก่ ภาษาไทย พลานามัย วิทยาศาสตร์ ภาษา-

อังกฤษ และเลือกเสรี ซึ่งขาดแคลนครู 1, 1, 2, 1 และ 1 คน ตามลำดับ

2.3.4 ในปีการศึกษา 2520 จำนวนครูที่มีอยู่ทั้งหมด 21 คน น้อยกว่าจำนวนครูที่ควรมี 2 คน หมวดวิชาที่ขาดแคลนครูคือ สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ และเลือกเสรี ซึ่งขาดแคลนครูเป็นจำนวน 1, 1, 2 และ 1 คน ตามลำดับ ส่วนหมวดวิชาพลานามัย คณิตศาสตร์ และภาษาต่างประเทศภาษาที่สอง มีครูเกินจำนวนครูที่ควรมีหมวดวิชาละ 1 คน

2.3.5 ในระหว่างปีการศึกษา 2518-2520 หมวดวิชาที่ความขาดแคลนครูมีแนวโน้มลดลงได้แก่ ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ และพลานามัย ตรงกันข้าม หมวดวิชาที่ความขาดแคลนครูควรมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ได้แก่ ภาษาอังกฤษ และเลือกเสรี หมวดวิชาที่มีความขาดแคลนครูคงที่คือ สังคมศึกษา ในทางตรงข้าม หมวดวิชาที่ไม่ขาดแคลนครูเลย ได้แก่ ภาษาต่างประเทศภาษาที่สอง ซึ่งจำนวนครูที่มีเพิ่มขึ้นจนเกินจำนวนที่ควรมี และคณิตศาสตร์ ซึ่งมีครูเกินตลอด 3 ปี แต่จำนวนครูที่เกินนี้มีแนวโน้มลดลง

อภิปรายผล

1. อัตราส่วนจำนวนนักเรียนต่อครูระดับประถมศึกษาในอำเภอชัยบุรี ทั้งโดยส่วนรวม และโดยแยกประเภทโรงเรียนเป็นโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด โรงเรียนกรมสามัญศึกษา และโรงเรียนราษฎร์ ระหว่างปีการศึกษา 2516-2520 ไม่แตกต่างจากอัตราส่วนจำนวนนักเรียนต่อครู 30 ต่อ 1 ตามเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการสำหรับชั้นประถมศึกษาตอนต้น แต่เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราส่วนจำนวนนักเรียนต่อครู 25 ต่อ 1 ตามเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการสำหรับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย พบว่า อัตราส่วนจำนวนนักเรียนต่อครูระดับประถมศึกษาในอำเภอชัยบุรี ทั้งโดยส่วนรวม ของโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดและโรงเรียนราษฎร์ สูงกว่าเกณฑ์ ซึ่งก็หมายความว่า ครูประถมศึกษาในอำเภอชัยบุรียังมีภาระที่ต้องรับผิดชอบดูแลนักเรียนมากอยู่ ประสิทธิภาพการเรียนการสอนจึงอาจยังไม่ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการเท่าที่ควร ยกเว้นโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ซึ่งอัตราส่วนจำนวนนักเรียนต่อครูระหว่างปีการศึกษา 2516-2520 เท่ากับ 28 ต่อ 1 ไม่แตกต่างจากอัตราส่วนจำนวนนักเรียนต่อครู ตามเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการทั้งสองเกณฑ์ แต่เมื่อพิจารณา

แนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนจำนวนนักเรียนต่อครูในระยะ 5 ปี ดังกล่าว พบว่า อัตราส่วนจำนวนนักเรียนต่อครูในระดับประถมศึกษาทั้งโดยส่วนรวม โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดและโรงเรียนราษฎร์ มีแนวโน้มลดลง จึงเป็นที่หวังว่า อัตราส่วนจำนวนนักเรียนต่อครูในระดับประถมศึกษาในอำเภอชัยบุรีระหว่างปีการศึกษา 2521-2526 จะไม่แตกต่างจากเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการ นั่นคือ การจัดอัตรากำลังครูในโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอชัยบุรี มีแนวโน้มที่จะได้มาตรฐานตามเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการมากยิ่งขึ้น

2. เมื่อเปรียบเทียบผลการคาดคะเนความต้องการครูกับจำนวนครูประถมศึกษาที่มีอยู่ในปีการศึกษา 2521 พบว่า เมื่อใช้อัตราส่วนจำนวนนักเรียนต่อครูเท่ากับ 30 ต่อ 1 เป็นเกณฑ์ จำนวนครูที่ต้องการในปีการศึกษา 2521-2525 น้อยกว่าจำนวนครูที่มีอยู่ในปีการศึกษา 2520 เพราะว่า อัตราส่วนจำนวนนักเรียนต่อครูในปีการศึกษา 2520 มีค่าเท่ากับ 27 ต่อ 1 ซึ่งต่ำกว่าอัตราส่วนจำนวนนักเรียนต่อครูที่ใช้ในการคาดคะเน แต่ก็เป็นที่น่าสังเกตว่า แม้ว่าจะใช้อัตราส่วนจำนวนนักเรียนต่อครูเท่ากับ 25 ต่อ 1 เป็นเกณฑ์ในการคาดคะเน จำนวนครูที่ต้องการในปีการศึกษา 2521 ก็ยังน้อยกว่าจำนวนครูที่มีอยู่ในปีการศึกษา 2520 ร้อยละ 1 ที่เป็นเช่นนี้เพราะตั้งแต่ปีการศึกษา 2521 เป็นต้นไป จำนวนนักเรียนประถมศึกษาจะลดลงเหลือเพียง 6 ชั้นเท่านั้น

3. อัตราส่วนจำนวนนักเรียนต่อครูระหว่างปีการศึกษา 2518-2520 ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอชัยบุรี ทั้งโดยส่วนรวม (28 ต่อ 1) และโดยจำแนกประเภทโรงเรียน เป็นโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา (23 ต่อ 1) และโรงเรียนราษฎร์ (27 ต่อ 1) ไม่แตกต่างจากอัตราส่วนจำนวนนักเรียนต่อครูตามเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเท่ากับ 26.67 ต่อ 1 ซึ่งแสดงว่าโดยเฉลี่ยแล้ว อัตรากำลังครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในอำเภอชัยบุรีเป็นไปตามเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการ แต่เมื่อพิจารณาอัตรากำลังครูตามหมวดวิชาต่าง ๆ ที่ควรมีทั้งหมด พบว่า ในปีการศึกษา 2518 และ 2519 ขาดครูเป็นจำนวน 13 และ 11 คน ตามลำดับ ส่วนในปีการศึกษา 2520 ไม่ขาดครูเลย และเมื่อพิจารณาโดยจำแนกประเภทโรงเรียน พบว่าในปีการศึกษา 2518-2520 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาขาดครูเป็นจำนวน 10, 12 และ 5 คน ตามลำดับ ส่วนโรงเรียนราษฎร์ขาดครู 3 คน ในปีการศึกษา 2518 และจำนวนครูเกิน

จำนวนที่ควรมี 1 และ 5 คน ในปีการศึกษา 2519 และ 2520 ตามลำดับ จะเห็นได้ว่า อัตรากำลังครูในแต่ละหมวดวิชาไม่ได้สัดส่วนกันทั้งในโรงเรียนกรมสามัญศึกษาและโรงเรียนราษฎร์ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อพิจารณาจำนวนครูที่มีอยู่ และจำนวนครูที่ควรมีเป็นรายหมวดวิชา พบว่า บางวิชาขาดครูเป็นจำนวนมาก และบางวิชาก็มีครูเกินจำนวนที่ควรมี เช่น วิชาภาษาอังกฤษขาดครู โดยส่วนรวม 4 และ 5 คน ในปีการศึกษา 2518-2519 แต่กลับมีเกินจำนวนที่ควรมีถึง 2 คน ในปีการศึกษา 2520 หมวดวิชาคณิตศาสตร์ ขาดครู 1-2 คน และหมวดวิชากิจกรรมพิเศษไม่มี ครูประจำวิชาเลยทั้ง ๆ ที่ควรมีครูอยู่ 2-3 คน ในขณะที่หมวดวิชาศิลปปฏิบัติ มีครูเกินจำนวนที่ ควรมีถึง 2-4 คน ในปีการศึกษา 2518-2520 นอกจากนี้ยังพบว่า ในแต่ละหมวดวิชาที่มีครูที่ ไม่ได้ศึกษาวิชาที่สอนเป็นวิชาเอกหรือโทมาก่อน ซึ่งแม้ว่าจะไม่มากแต่ก็ชี้ให้เห็นว่า การจัดอัตรากำลังครูในหมวดวิชาต่าง ๆ ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในอำเภอชัยบุรี ยังไม่เหมาะสมเท่าที่ควรนัก

4. ผลการประเมินอัตรากำลังครูในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีลักษณะเป็นไปในทำนองเดียวกับมัธยมศึกษาตอนต้น กล่าวคือ อัตราสวนจำนวนนักเรียนต่อครูในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในอำเภอชัยบุรี ระหว่างปีการศึกษา 2517-2520 ไม่แตกต่างจากอัตราสวนจำนวนนักเรียนต่อครู ตามเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการ แต่เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบจำนวนครูที่มีอยู่กับจำนวนครูที่ควรมี ทั้งโดยส่วนรวมและโดยจำแนกรายหมวดวิชา พบว่า การจัดอัตรากำลังครูยังไม่ได้สัดส่วนกัน เช่น ในปีการศึกษา 2518 ขาดครูทั้งหมด 2 คน เป็นครูวิทยาศาสตร์ 2 คน สังคมศึกษาและภาษาไทย หมวดวิชาละ 1 คน ในขณะที่หมวดวิชาคณิตศาสตร์มีครูเกินจำนวนครูที่ควรมี 2 คน เป็นต้น

5. ในปีการศึกษา 2518-2520 จำนวนครูมัธยมศึกษาที่บรรจุและแต่งตั้งใหม่ในแต่ละปี ไม่สอดคล้องกับจำนวนเพิ่มของครูที่ควรมี กล่าวคือ เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวม ในปีการศึกษา 2519-2520 บรรจุครูเพิ่ม 9 และ 24 คน ในขณะที่จำนวนเพิ่มของครูที่ควรมีเท่ากับ 9 และ 13 คน ตามลำดับ แมว่าการบรรจุครูในลักษณะนี้ จะทำให้ความขาดแคลนครูในปีการศึกษา 2518 ลดลงจนจำนวนครูที่มีอยู่เท่ากับจำนวนครูที่ควรมีในปีการศึกษา 2520 ก็ตาม แต่ถ้านับจำนวน ครูที่บรรจุเพิ่มยังมากกว่าจำนวนเพิ่มของครูที่ควรมีในลักษณะเช่นนี้ต่อไป ก็อาจทำให้จำนวนครูที่มี อยู่ในปีการศึกษา 2521-2526 เกินจำนวนครูที่ต้องการได้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายหมวดวิชา พบว่า การบรรจุแต่งตั้งครูในแต่ละปีก็ไม่สอดคล้องกับความต้องการครูที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปี เช่น

ในปีการศึกษา 2519 จำนวนเพิ่มของครูภาษาอังกฤษที่ควรมี 2 คน แต่บรรจุครูภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นเพียง 1 คน ทำให้ขาดแคลนครูภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นจาก 4 คน ในปีการศึกษา 2518 เป็น 5 คน ในปีการศึกษา 2519 และในปีการศึกษา 2520 จำนวนเพิ่มของครูภาษาอังกฤษที่ควรมีเท่า 3 คน รวมต้องการครูเพิ่มเป็น 8 คน แต่บรรจุครูภาษาอังกฤษ 9 คน ทำให้ครูภาษาอังกฤษเกินจำนวนที่ควรมี 1 คน เมื่อพิจารณาการบรรจุแต่งตั้งครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ปรากฏผลในทำนองเดียวกัน กล่าวคือ จำนวนครูที่บรรจุแต่งตั้งใหม่ไม่สอดคล้องกับความต้องการครูในแต่ละปี ทำให้ความขาดแคลนครูเพิ่มขึ้นในบางหมวดวิชา และจำนวนครูที่มีอยู่เกินจำนวนที่ควรมีในบางหมวดวิชา แต่สำหรับโรงเรียนราษฎร์ที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า จำนวนครูที่ควรมีในแต่ละปีลดลงตามจำนวนนักเรียนที่ลดลง แต่บางวิชา กลับบรรจุครูเพิ่มขึ้นทั้ง ๆ ที่ไม่ได้ขาดแคลนครูในหมวดวิชานั้น เช่น ในปีการศึกษา 2520 บรรจุครูภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และสังคมศึกษาเพิ่มขึ้น 1, 1 และ 2 คน ทำให้จำนวนครูซึ่งมีอยู่เกินจำนวนครูที่ควรมี 1, 1 และ 2 คน ตามลำดับ

ส่วนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในปีการศึกษา 2519-2520 จำนวนครูภาษาอังกฤษที่ควรมีเพิ่มขึ้นปีละ 2 คน แต่ไม่บรรจุแต่งตั้งครูภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นเลยในปีการศึกษา 2519 และบรรจุเพิ่มเพียง 1 คน ในปีการศึกษา 2520 ทำให้จำนวนครูภาษาอังกฤษมีความขาดแคลนเพิ่มขึ้น เป็นต้น ซึ่งถ้าการบรรจุแต่งตั้งครูหมวดวิชาต่าง ๆ เป็นไปในลักษณะเช่นนี้ต่อไป กล่าวคือ จำนวนครูที่บรรจุแต่งตั้งไม่สอดคล้องกับความต้องการครูในแต่ละปี การจัดอัตรากำลังครูในปีการศึกษา 2521-2526 ก็ไม่เหมาะสม อาจเป็นสาเหตุให้การเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายขาดประสิทธิภาพ แม้ว่าจะมีจำนวนครูทั้งหมดพอเพียงก็ตาม ทั้งนี้เนื่องจากการขาดแคลนครูในบางหมวดวิชา แต่ในบางหมวดวิชากลับมีจำนวนครูเกินความต้องการก็เป็นได้

6. จำนวนครูที่ต้องการทั้งหมดในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นระหว่างปีการศึกษา 2521-2523 มีจำนวนเพิ่มขึ้นจากจำนวนครูที่มีอยู่ในปีการศึกษา 2520 อย่างมาก กล่าวคือเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 50, 61 และ 71 ตามลำดับ แล้วกลับลดลงอย่างมากในปีการศึกษา 2524 จนร้อยละของการเพิ่มเหลือเพียง 44 ของจำนวนครูที่มีทั้งหมดในปีการศึกษา 2520 แล้วเพิ่มขึ้นอย่างช้าๆ

ในระหว่างปีการศึกษา 2524-2526 การที่จำนวนครูเพิ่มขึ้นอย่างมากในปีการศึกษา 2521 และลดลงอย่างมากในปีการศึกษา 2524 นี้เป็นเพราะ ในปีการศึกษา 2521 จำนวนนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นประกอบด้วยนักเรียนที่ใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2503 รวม 3 ชั้น และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 อีก 1 ชั้น รวมเป็น 4 ชั้น และในปีการศึกษาต่อมา จำนวนนักเรียนที่ใช้หลักสูตรพุทธศักราช 2503 จะลดลงปีละ 1 ชั้น พร้อม ๆ กับจำนวนนักเรียนที่ใช้หลักสูตรพุทธศักราช 2521 จะเพิ่มขึ้นปีละ 1 ชั้น ดังนั้นระหว่างปีการศึกษา 2521-2523 จะมีนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นรวม 4 ชั้น จำนวนครูที่ต้องการจึงเพิ่มมากขึ้น เมื่อถึงปีการศึกษา 2524 ซึ่งเป็นปีที่เลิกใช้หลักสูตรพุทธศักราช 2503 จำนวนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นก็จะลดลงเหลือ 3 ชั้น จำนวนครูที่ต้องการจึงลดลงอย่างมาก

เมื่อพิจารณาแนวโน้มของการเพิ่มของจำนวนครูที่ต้องการในแต่ละหมวดวิชา พบว่ามีลักษณะเช่นเดียวกันกับการเพิ่มของจำนวนครูที่ต้องการทั้งหมด ยกเว้นหมวดวิชาภาษาต่างประเทศ และหมวดวิชาศิลปปฏิบัติ ซึ่งแนวโน้มของการเพิ่มมีลักษณะแตกต่างออกไป กล่าวคือ จำนวนครูภาษาต่างประเทศที่ต้องการในปีการศึกษา 2521 เพิ่มขึ้นจากที่มีอยู่เป็น 24 คน แล้วลดลงเหลือ 22 คน ในปีการศึกษา 2523 เนื่องจาก ในปีการศึกษา 2520 ตามหลักสูตรพุทธศักราช 2503 กำหนดให้เรียนวิชาภาษาอังกฤษถึง 6 คาบ แต่ในปีการศึกษา 2521-2523 ตามหลักสูตรพุทธศักราช 2521 ผู้วิจัยกำหนดให้เรียนวิชาภาษาต่างประเทศเพียง 4 คาบ สำหรับชั้นมัธยมปีที่ 1 และ 2 และ 5 คาบ สำหรับชั้นมัธยมปีที่ 3 จำนวนครูที่ต้องการในระหว่างปีการศึกษา 2521-2523 จึงลดลง สำหรับหมวดวิชาศิลปศึกษา จำนวนครูที่ต้องการในปีการศึกษา 2521-2522 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น และเริ่มลดลงอย่างมากในปีการศึกษา 2523 ซึ่งแตกต่างจากหมวดวิชาอื่น ๆ ที่จำนวนครูในระหว่าง 3 ปีแรกจะเพิ่มขึ้น และจะลดลงอย่างมากในปีการศึกษา 2524 ทั้งนี้เพราะตามหลักสูตรพุทธศักราช 2521 กำหนดให้ศิลปศึกษาเป็นวิชาเลือกในชั้นมัธยมปีที่ 3 และผู้วิจัยกำหนดให้วิชาเลือกสำหรับชั้นมัธยมปีที่ 3 เป็นวิชาภาษาอังกฤษและคณิตศาสตร์ ควดยเหตุผลเกี่ยวกับความพร้อมของโรงเรียน ชั้นมัธยมปีที่ 3 จึงไม่มีการเรียนวิชาศิลปศึกษา ในปีการศึกษา 2523 จึงไม่นำนักเรียนชั้นมัธยมปีที่ 3 มาคำนวณหาจำนวนครูศิลปศึกษาที่ต้องการ ดังนั้นจำนวนครูศิลปศึกษาจึงลดลงอย่างมาก ในปีการศึกษา 2523

ขอเสนอแนะ

1. เพื่อให้อัตราส่วนจำนวนนักเรียนต่อครูเป็นไปตามความเหมาะสม ควรบรรจุ และแต่งตั้งครูใหม่ในอำเภอชัยบุรี จังหวัดปทุมธานี ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 ในปีการศึกษา 2521

1.1.1 ควรบรรจุและแต่งตั้งครูมัธยมศึกษาตอนต้นในอำเภอชัยบุรีเพิ่มขึ้น จำนวน 45 คน เป็นครูภาษาไทย 6 คน ภาษาอังกฤษ 4 คน สังคมศึกษา 7 คน วิทยาศาสตร์ 4 คน คณิตศาสตร์ 7 คน พละนามัย 5 คน ศิลปศึกษา 4 คน การงานและอาชีพ 1 คน กิจกรรมต่าง ๆ 7 คน

1.1.2 ควรบรรจุและแต่งตั้งครูมัธยมศึกษาตอนปลาย ในอำเภอชัยบุรี เพิ่มขึ้นทั้งหมด 7 คน เป็นครูสังคมศึกษา 1 คน วิทยาศาสตร์ 2 คน ภาษาอังกฤษ 3 คน และ เล็กเสรี 1 คน ส่วนหมวดวิชาอื่นเพียงพออยู่แล้ว

1.2 ในกรณีที่ได้บรรจุแต่งตั้งครูเต็มอัตราที่ได้เสนอแนะในปีการศึกษา 2521 แล้ว ในปีการศึกษา 2522 ควรบรรจุและแต่งตั้งครูใหม่เพิ่มขึ้นดังนี้

1.2.1 ควรบรรจุและแต่งตั้งครูมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอชัยบุรี เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา 2520 เป็นจำนวน 11 คน เป็นครูภาษาไทย 1 คน สังคมศึกษา 2 คน วิทยาศาสตร์ 2 คน การงานและอาชีพ 2 คน กิจกรรมต่าง ๆ 2 คน พละนามัย 2 คน

1.2.2 ควรบรรจุและแต่งตั้งครูมัธยมศึกษาตอนปลาย ในอำเภอชัยบุรี เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา 2521 เป็นจำนวนทั้งหมด 3 คน เป็นครูวิทยาศาสตร์ 1 คน ครู- ภาษาอังกฤษ 1 คน และครูเล็กเสรี 1 คน ส่วนหมวดวิชาอื่น ๆ มีเพียงพออยู่แล้ว

2. ในปีการศึกษา 2521 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ควรเปิดวิชาภาษาต่างประเทศ ภาษาที่สองเป็นวิชาเลือกเสรี เนื่องจาก จำนวนครูภาษาต่างประเทศภาษาที่สองมีเกินจำนวน ที่ควรมี 1 คน ในขณะที่หมวดวิชาเลือกเสรีต้องการครูเพิ่มอีก 1 คน

3. ควรนำเอาข้อค้นพบจากงานวิจัยนี้ไปใช้ในการวางแผนระยะยาวเกี่ยวกับการบรรจุแต่งตั้งครูในอำเภอชัยบุรี เพื่อให้มีอัตรากำลังครูในทุกระดับการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระหว่างปีการศึกษา 2521-2523 อย่างพอเพียง โดยไม่เกิดปัญหาจำนวนครูที่มีอยู่เกินจำนวนครูที่ควรมีในปีการศึกษา 2524-2526.

4. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับกำลังการยึดเหนี่ยวของโรงเรียน (Holding Power) และอัตราการย้ายเข้าของประชากรในวัยเรียน เพื่อการประมาณจำนวนครูในอนาคตจะได้ใกล้เคียงความเป็นจริงมากขึ้น.



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย